

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 8.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 17 April 1905

Expedition: Kammakargatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petrad.

25:e Årg.

Helge Nissen.

Vårt danska naboland representeras i detta nummer med porträtt af den nyligen här gästande operasångaren H. Nissen och hans världsberömda landsman, sagodiktaren Hans Christian Andersen, hvars hundraåriga födelsedag nyss firats såväl i hemlandet som hos oss. Andersen var visserligen icke musiker men stod dock ej fjärran från tonernas värld. Så är han textförfattare till Gades »Agnete og Havemanden», J. P. E. Hartmanns opera »Liden Kirsten» och flere sånger, hvarjämte han i några af sina skrifter såsom »Kun en spillemand» och »Näktergalen» har musik till ämne. Vi hänvisa för öfrigt beträffande hans förhållande till musikvärlden i den uppsats om honom, som här meddelas, och gå nu att först tala om vår operagäst.

Sällan har en främmande sångare under gästspel på vår operascen blifvit så enhälligt lofördad af kritiken efter hvarje uppträdande, som fallet var med den danske barytonisten Helge Nissen. Att han bland danska operans artister innehade hög rang, det var oss ej obekant, men, sanningen att säga, är kritiken hos oss ej så lätt att fullständigt få på sin sida, hälsat då det gäller en artist af annan nationalitet, af hvilken man fordrar mycket för att fullt tillfredsställa de konstnärliga anspråken. Men hr Nissen hade alla betingelserna för en sådan framgång: en på samma gång kraftig och särdeles välljudande stämma, en för scenen lämplig figur med lif och smidighet i sina rörelser, en dramatisk förmåga, som man kunde vänta af en dansk skådespelare, och en mimik som väl lämpade sig för alla uttryck. Genast i sin första

H. C. Andersen.

Helge Nissen.

roll, som Leporello, den like fege som oförsämde och förslagne tjänaren till den tjugande, och samvetslöse ädlingen Don Juan, visade han detta. Ej mindre framgångsrik var hans Mefistofeles, den dämoniskt gäckande afgrundsanden, som särskildt i visan om »gyllene kalven», serenaden och trädgårdscenen hade utmärkta partier, med en dramatisk framställning som aldrig störde den vokala. Bäst kanske var dock hans måttfulla men äfven, där det höfdes, lidelsefulla framställning af narren Tonio i »Pajazzo», däri den bekanta prologen utan den rätt vanliga forceringen sjöngs med sällsynt klangskönhet på samma gång som uttrycksfullhet.

Vår operapublik visste ock att uppskatta den danske konstnärens förtjenster, hvarom arten af dess bifall vittnade, och vi hoppas att det ej skall dröja länge innan han åter beträder vår operascen, då äfven i andra partier än som nu tillhörde hans gästspel. Några korta biografiska notiser om konstnären må här följa.

Helge Nissen är född i Jylland d. 5 sept. 1871. Efter absolverad studentexamen började han idka sångstudier, hufvudsakligen för den som sånglärare och sångkomponist bekante professor Leopold Rosenfeld. Vid Köpenhamns-operan blef herr Nissen derefter engagerad 1898 och har der sedan haft att utföra de förnämsta bas- och baryton-partierna såsom Wotan, Henrik Fågelfångaren i »Lohengrin», Landtgreffen i »Tannhäuser», Hagen och Gunther i »Ragnarök» (»Götterdämmerung»), Grefve Almaviva i »Figaros bröllop», Bazil etc. samt ett af hufvudpartierna i d'Alberts musikdrama »Kain» och Cornelius' »Barberaren i Bagdad», att nu icke nämna de roller han här utfört och åtskilliga andra. Herr Nissen har före gästspelet i Stockholm endast upp-

trädt på danska k. operascenen. Han har emellertid på studieresor sträckt färd den både till Paris och London.

Hvad man emot den danska sångaren kunde ha att anmärka gäller endast språket. Det danska idiomet är ej så lämpligt för sång och tonbildning som det svenska, men detta inverkar här mindre i fråga om baritonpartier, sådana som hr Nissen under sitt gästspel utförde. I tenorpartier verkar det mindre fördelaktigt, såsom vi erinra oss från Fr. Bruns engagement vid vår opera för sjutton år sedan.

H. C. Andersen och musiken.

Den 2 april 1805 föddes Hans Christian Andersen i Odense af fattiga föräldrar — fadern var skomakare —, den sedan så vidtberömda sagodiktaren. Drifven af sin håg för teatern begaf han sig som 14-åring till Köpenhamn, der han fick understöd af flera framstående män, bl. a. kompositören Weyse. Han intogs nu i kgl. teaterns dansskola, men snart märktes att han passade hvarken till dansör eller skådespelare. Deremot väckte hans ovanliga skaldebegåfning uppmärksamhet, hvarför hans välgörare lät honom få skolundervisning, och så blef han 1828 student, dock utan någon lysande examen. Strax derefter började han på allvar sin författareverksamhet med romaner, dikter, lustspel och s. k. sagokomedier. Slutligen fann han sin egentliga kallelse i sagodikten, som gjort honom så berömd. "Andersens sagor" — "Eventyr og historier" — äro spridda öfver all världen. Andersen, som 1851 fick titel af professor och slutligen konferensråd, afled den 4 aug. 1875.

På sina talrika resor, som han i åtskilliga länder företog allt ifrån ungdomen, var han ständigt begifven på att göra bekantskap med namnkunniga sångartister och kompositörer. År 1833 lärde han i Paris känna den store sångaren Adolf Nourrit. Han hörde honom såsom Gustaf III i Verdis "Maskeradbalen" och blef förtjust i hans framställning. I sina memoarer berättar Andersen rörande denna opera, att enkan efter Gustaf III:s mördare, Anckarström, hvilken som gammal fru då lefde i Paris, i tidningarne afgifvit en förklaring, att det kärleksförhållande textförfattaren Scribe angifvit mellan henne och kung Gustaf, var helt och hållet uppdyktadt och att hon blott en enda gång i sitt lif sett honom.

I Paris besökte Andersen bland andra den firade komponisten Cherubini. "Den gamle mannen", berättar han, "liknade mycket det porträtt jag sett af honom; han satt vid sitt klaver och hade en katt sittande på hvarje axel.

I början af 1840-talet blef han bekant med Giacomo Meyerbeer. Han måste berätta honom en hel del om Jenny Lind, med hvilken Andersen stod i vänskapsförhållande. Då Andersen full af hänförelse berättade om hur Jenny Lind sjöng svenska sånger och att hon äfven var öfverträfflig som Alice i Meyerbeers opera "Robert", hvori hon uppträdde på Köpenhamns-operan, yttrade komponisten att han skulle göra allt för att få henne till Berlin. Andersen torde därför ha gifvit första anledningen till att Jenny Lind kom till Preussens metropol, der hon, som man vet, vid första uppträdandet gjorde furore och genom gästspellet här vann europeisk ryktbarhet.

I Leipzig, der Andersen gjorde bekantskap med Felix Mendelssohn Bartholdy, talade han likaledes om henne med komponisten, hvilken då yttrade: "Ja, det går århundraden om, innan en sådan personlighet som hennes födes till världen".

En angenäm poetisk afton tillbragte vår diktare hos Robert Schumann, om hvilket sammanträffande han i sina memoarer "Mitt livs eventyr" sålunda yttrar sig: "Den geniale komponisten hade ett år förut öfverraskat mig med äran att till mig dedicera fyra af mina dikter, dem Chamisso öfversatt till tyskan. Dessa sjöngos under aftonen af fru Frege, hvars sjäfulla sång gladt och förtjust mångtusende. Klara Schumann ackompanjerade och endast komponisten och diktaren voro för öfrigt närvarande. En liten festmåltid och utbyte af idéer kom aftonen att lätt förflyta. Denna kväll är mig oförgätlig."

Felix Mendelssohn satte han högt i ära, och under sina upprepade besök i Leipzig var han nästan dagligen i komponistens hem, med hvars familj han säger sig ha tillbragt de lyckligaste stunder han uppleft. Han säger bl. a. om honom: "Gång efter gång hörde jag honom spela; hans sjäfulla ögon tycktes mig blicka rakt in i min själ. Få människor bära så prägeln af den inre lågan, som just Mendelssohn. En mild, vänlig maka och herrliga barn gjorde hans rika, behagliga hem välsignelserikt, så att man väl trufdes der. Det roade honom att skämta med mig öfver storken och dess upprepade uppträdande i mina skrifter. Vid bordet brukade han ofta skämtande yttra: "Berätta oss nu sagan om storken!" eller "skrif mig en sång om storken!" och hans kloka, geniala ögon lyste då af barnslig skålmaktighet".

En dyr not i Glucks »Alceste».

Då Glucks »Iphigenia i Aulis» nu fått repris på Kgl. operan, kunna vi erinra om att den förra året vid denna

tid kunnat fira 130-års jubileum, i det första uppförandet ägde rum i Paris den 19 april 1774. Men detta endast i förbigående. Det är om en annan Gluck-opera här nedan skall talas. Då hans »Alceste» för tio år sedan uppfördes i Paris, fäste Le Figaro uppmärksamheten på, att af alla Glucks 60 operor finnes endast en bevarad i original-manuskript, nämligen »Alceste».

Det var med denna opera, som Gluck inemot sitt 50:e år började den musikaliska revolution, med hvilken hans namn är förbundet. Det var 1762, som han komponerade denna opera i förening med Calzabigi, den ryktbaraste af den tidens italienske librettister. Det vill säga, »Alceste» var först en italiensk opera.

Den första föreställningen gafs i Florens 1766, och först tio år senare gafs stycket å operan i Paris, med en ny fransk libretto af Rollet. Det är manuskriptet till denna nya upplaga, som man har i behåll.

Mästaren hade gifvit det till Operans kopist, Lefebvre, hvilken testamenterade det till sin son, sångare vid samma opera. Denne gaf det åt grefve de Rémusat, kammarherre hos Napoleon. Efter ett par mellanhänder hamnade det hos orkesterchefen vid Operan, Girard. Då han dog, anbefallde han sin hustru att icke afhända sig denna skatt för mindre än 10,000 francs. Då fröken Fanny Pelletan, som just i förening med Damké ämnade utgifva en upplaga af »Alceste», erfor, att det fans ett originalpartitur af operan, tvekade hon icke att erbjuda de tio tusen francs'en.

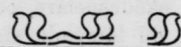
Hon var så otålig att få äga denna dyrbara autograf, att hon knappt kunde invänta undertecknandet af köpekontraktet. Under det man var sysselsatt med att läsa detta kontrakt, kunde icke hennes blick ett ögonblick lämna det omslag, som inneslöt Glucks manuskript. Då äntligen köpet var avslutadt, störtade hon sig öfver omslaget, slet sönder det med en häftig åtbörd och började att feberaktigt bläddra i partituret. Plötsligen stannade hon vid en viss sida, och pekande med fingret på en not, vände hon sig mot sin bogsman och ropade:

— Se, jag sa' er ju det, Damké, att det var ett *f*.

Det var fråga om en not i andra basunens parti, hvilket ackompanjerar de underjordiska gudarnes kör, en not, hvilken angifvits som *c*, men som enligt all sannolikhet borde vara ett *f*.

Och manuskriptet intygade denna sannolikhet. Fröken Pelletan hade betalat 10,000 francs för vissheten härom.

Vid sin död testamenterade denna ifriga beundrarinna af Gluck »Alcestes» partitur till franska nationalbiblioteket, där det för närvarande befinnes sig.

Musikbref från Göteborg.

Söndagen den 5 Mars firade Göteborgs Arbetareinstitut ett litet jubileum, i det att den 200-de folkkonserthen då gafs och samtidigt 10 år flutit sedan institutet började sin verksamhet med anordnande af folkkonserter. Jubileet egde rum i Konserthuset efter ett program, uteslutande bestående af kompositioner af fröken Elfrida Andrée, som sjelf anförde samtliga nummer. Fröken A. har ända sedan år 1897 varit ledare af dessa konserter. Medverkande voro en blandad kör af 80 personer, orkester på 48 man samt såsom solister fröken Matilda Bohle, fru Axeline Mraz och herr E. Ottoson. Programmet upptog Andante lento, symfonisats för orkester; Snöfrid, ballad för kör, soli och orkester samt Finale ur operan »Frithiofs saga», för orkester. Det är glädjande, att man kommit så långt, att arbetare kunna få höra tonverk i den högre stilen och kräfvande en så vidlyftig apparat för det billiga priset af 25 öre per biljett.

Den 9 och 30 Mars konserterade fröken Lola Artöt de Padilla här. Fröken P:s sängkonst är af mycket hög rang. Stämman är i sig sjelf föga märkvärdig, men den har fått en utbildning så god och så väl genomförd, att man helt enkelt ej kan begära bättre. En atomordentlig jemnhet i alla vokaler, tydligt textuttal, lätt andhämtning, flytande koloratur och dertill en nobless öfver det hela, hvilket allt i sängkonstnärligt afseende gör henne till en äkta, förstklassig artist. Hennes föredrag är ju ännu mycket utveckladt, men efter allt att döma, är fröken P. helt ung, och man kan därför antaga, att mycket kan och skall förbättras i detta afseende.

Den 10 Mars firades ytterligare ett jubileum i Konserthuset. Det var fru Axeline Mraz, som på denna dag för 25 år sedan för första gången uppträdde offentligt. Hon sjöng nu ett större antal visor med sitt kända, intelligent föredrag, ackompanjerad af herr Ruben Liljefors. Dessutom bjöd programmet på en del violinnummer af herr Oscar Johansen, en ung, lofvande violinist med stor ton och godt föredrag.

Eduard Magnus' Musikkafés tredje orkesterkoncert gafs den 12 Mars under ledning af herr Tor Aulin. Programmet upptog Symfoni D-dur af Mozart samt med anledning af, att musikkdirektör Jos. Czapek om några dagar skulle ingå i sitt 81-sta lefnadsår, »Geistliches Vorspiel» af honom. Efter styckets slut egnades dir. Cz. en vacker hyllning från publiken, som reste sig upp och, vänd mot åldringen, som fått sin plats på balkongens första bänk, helsade honom med ihållande applåder. Sista afdelningen på programmet utgjordes af 2 elegiska melodier för stråkorkester af Grieg samt Smetanas symfoniska dikt »Moldau».

Utförandet var i det hela berömvärdt. Synnerligast gjorde Moldau med sina målande melodier och rika orkestrering ett medryckande intryck.

Konsert gafs i Handelsinstitutets sal den 21 Mars af sångerskan, grefvinnan Amélie Lewenhaupt. Den bristfälligt utbildade, starkt chevroterandestämman och det planlösa användandet af nyanseringar störde i betydlig grad åhöraren. Fröken Anna Schytte, som medverkade vid pianot, visade sig som en god pianist.

Musikföreningen gaf den 24 Mars sin tredje kammarmusiksoaré i Handelsinstitutets sal. Det var ett ytterst vackert och intressant program, som Aulinkvartetten vid detta tillfälle bjöd på: Normans kvartett A-moll op. 65, César Francks Pianokvintett F-moll och Haydns kvartett B-dur. Normans melodirika kvartett med det hänförande andantet utfördes på ett mycket förtjenstfullt sätt. Till verklig genialitet höjde sig utförandet af Francks gripande kvintett med herr Stenhammar vid flygeln. Herr Stenhammars rytmiska, klara pianospel och herr Aulins känslomättade violintoner utförde här en vaxelsång af stark verkan. Utförandet af Haydns kvartett verkade i vårt tycke något klumpigt och tungt.

Maria Bebadelsedag gaf P.B.-kören sin sedvanliga vårkonsert. Hufvudnumret vid denna utgjordes af Andréas Halléus festkantat vid Göta P.B:s sekularfest 1901 för soli, manskör och orkester. Utförandet var i det hela godt, dock var körens numerär väl liten för att kunna riktigt häfda sin plats bredvid orkestern, hvars oförmåga att kunna moderera sina toners styrka sedan gammalt är välbekant. Andra numret var en konsertouverture (C-moll) af Ruben Liljefors, körens dirigent. Det mera för orkestral utarbetning än för melodirikedom sig utmärkande verket utfördes under tonsättarens ledning med godt resultat. Tredje afdelningen utgjordes af diverse manskvartetter, deribland tre Bellmanssånger, och framkallade starkt bifall från den talrika publiken.

H—t.

FÖLJETONG.

Kompositörer och djur.

Efter Eugen Islani.

(Forts. och slut från föreg. n:r.)

Att äfven oxar en gång spelat en roll inom tonkonsten, skulle man knappt kunna tro. Josef Haydn, »Årstidernas» skapare, blef en dag icke litet öfverraskad genom ett besök af en slagtare. Mannen var rik och kunde skaffa sig det vackraste och bästa, som fanns att få för penningar. Då nu hans dotter firade bröllop, ville han skaffa bröllopsgästerna en särskild öfverraskning, och så kom han

till Haydn för att för penningar och goda ord beställa en danskomposition till bröllopsfesten. Haydn var äfven älskvärd nog att antaga den rike slagtarens beställning. Han skref en menuett åt honom, hvilken mannen af folket mottog med stora tacksägelser. Efter ett par dagar hörde Haydn ett buller af instrument. Kompositören trädde fram till fönstret och såg en praktig oxe med förgyllda horn och prydd med band och kransar, hvilken stannat framför huset, och kring honom stod en vandrande orkester. Några minuter därefter inträdde slagturen i tonsättarens våning. Han uttryckte ännu en gång sin tacksamhet för den sistnämnde och slöt sitt lilla tal med orden: »Jag trodde, att jag som slagtare icke kunde bättre ådagalägga min erkänsla för en så vacker menuett än genom att förära er den vackraste af mina oxar». Haydn måste gifva efter för slagtarens entrogenhet och mottaga djurkolossen. Kompositionen kallades sedermera af kompositören för »Oxmenuetten» och är bekant under detta namn.

En, som icke hade anlag för att vara djurälskare, var Beethoven. Mästaren erhöi en gång af en person, till hvilken han deducerat ett verk, en häst till skänks. Han red en lång tid på det vackra djuret, men glömde snart fullkomligt detsamma, och Beethovens betjent var så öfvertygad, att hans herre icke mera tänkte på djuret, att han hyrde ut det för egen räkning, under det att han fortfarande lät tonsättaren betala räkningen för fodret. Först genom en slump kom Beethoven underfund med bedrägeriet och sålde djuret.

En särskild förkärlek för musik skall för öfrigt vara egendomlig för alla djur och i synnerhet spindlar. Man berättar särskilda historier om spindlarnas kärlek till musik, historier, hvilka dock mestadels höra till sagans område. Så skulle t. ex. Paganini, den bistre violinvirtuosen, haft en god vän i en spindel, hvilken under hans himmelska spel icke sällan satt på hans axel. Enligt andra berättas denna spindelhistoria på ett annat sätt, och det är till och med visadt, att den hör till virtuosreklamens område.

Musikpressen.

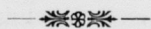
På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit

För piano, 2 händer:

Sjögren, Emil: *Elegie — Le Pays Lointain — Humoresk — La Tourterelle*. Op. 41 N:o 1—4.

N:o 1 af dessa, 2—5 sidor omfattande stycken, har till fullständig titel »Elegie sur le motif E b b a (Ebba)». Dessa diskant-toner i nedstigande in-

leda stycket och efterföljas i nästa takt i uppstigande bastoner samt förekomma flerstädes i stycket, vackert harmoniskt omspunna. Likasom detta äro de öfriga styckena ganska intressanta, rytmiskt liffulla, melodiskt och harmoniskt fängslande med hos tonsättaren vanliga, stundom pikant tvära modulationer. I tekniskt hänseende äro de icke mycket fordrande.

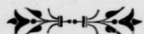

Litteratur.

Finsk Musikrevy. Första aprilhäftet har följande innehåll: Den dramatiska handlingen i Nibelungenring, af Armas Järnefelt; — En soiré hos Richard Wagner, skildrad af professor Richard Faltin; — En amerikansk recettföreställning, af Aino Ackté-Renvall; — Nya Korallboken af O. M.; — Ur utlandets musikpress; — Litteraturanmälan; — Nyutkomna musikalier, konsertkritik, smånotiser. Häftet illustreras af Förslag till det blifvande konstpalatset och ett blad med civilporträtt af paret Järnefelt, samt kostympporträtt af hr Franz Costa som Siegmund och fru Ellen Gulbranson som Brünnhilde.

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. VI. Heft. 7 (april) innehåller: Zwei Preisaufgaben der »Vereinigung voor Noord-Nederlands Muziekgeschiedenis»; — D Bernstein (Petersburg): Peter der Grösse und die Musik in Russland; — Algernon Rose (London): South African »Clickers»; Rich. Münnich (Berlin): Zur Musikästetik; Musikberichte etc.

Neue Zeitschrift für Musik innehåller i N:o 14: Edgar Istel: Tonsetzer der Gegenwart. IV Ludwig Thuille; Dr. Max Arend: Das Szenarium zu Glucks Ballet »Don Juan». Häftet åtföljes af Thuilles porträtt samt en hans pianokomposition »Vorfrühling» (op. 33 N:o 1); N:o 15: Tonsetzer der Gegenwart. V. Oskar Fried (med porträtt) af Dr. H. Lichtentritt; Karl Thiesen: Neue Männerchöre. Båda häften innehålla vidare: Neue Musikalien Oper und Konzert, Korrespondenzen etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. April 5. Mozart: *Don Juan* (Leporello: hr Helge Nissen, gäst). — 6. Gounod: *Faust* (Mefistofeles: hr Nissen; Margareta: frk. Svärdröm, gäst); — 7, 12. Gluck: *Iphigenia i Aulis*. Stor opera i 3 akter. Efter R. Wagners bearbetning, Öfvers. af Fr. Hedberg (Klytemnestra, Iphigenia, Artemis: fru ar Lindberg, Hellström, frk. Lagergren; Agamemnon, Achilles, Kalchas, Arkas, en thessalisk anförare: hrr Forsell, Nyblom, Sjöberg, Mandahl, Nygren och Strömberg). — 8. Adam: *Konung för en dag* (Piffear: hr Nylander, deb.). — 9. kl. 1.30. 5te Populära symfonimatinéen. 1. Joach. Raff: »I skogen», symfoni (F dur op. 153); 2. Tschai-

kowsky: a) Elegie, b) Vals, ur Serenaden op. 48, för stråkorkester; 3. Mozart: Andantino ur konsert för flöjt och harpa (hr Orion Östman, fru Anna Lang); 4. A. Dvorák: Slavisk Rhapsodi, D dur op. 45; Kl. 7.30. Verdi: *Trubaduren*. — 10. Tschai-kowsky: *Eugen Onegin* (Olga: frk Hesse; Lenski, Saretzki, Gremin: hrr Ödmann, Stiebel, Sjöberg) — 13. R. Wagner: *Lohengrin* (Elsa: frk Svärdröm, gäst). — 14. Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine: frkn Hesse, Lagergren; Fredrik: hr Nylander, deb.) — 15. Donizetti: Regemontets dotter; Mascagni: *På Sicilien* (Lola; frk Lindegren, Alfio: hr Oscar) — 16, kl. 1.30. O. D.-matiné. Biträdande: Berns' salongs förstärkta orkester. Dirigent: hr Ivar Hedenblad; kl. 7.30 Gounod: *Faust* (Margareta: frk Svärdröm, gäst.)

Östermalmsteatern. April 4—7 J. Offenbach *Advokaten Peronilla* operabuffa i 3 akter af M. Xérés. (Leona, Manuela, Alvarez, Frimousquino: fru Grönberg-Rove, frkn Falk, R. Grönberg, Berentz; Peronilla, Guardona, Repardos, Don Henrico: hrr Ringvall, Lund, Svensson, Schwebäck); 9 16 (matiné) C. Millöcker: *Tiggargudenten*; 9, 11 Suppé: *Boccaccio*; 9, 16 *Den ondes besegrare* (matinéer); 12. Planquette: *Surcouf* (Frk Inga Berentz' recett); 13—16 Ch. Lecocq: *Lille hertigen*, operett i 3 akt. af Meilhac och Halévy (Hertig de Parthenay, hertiginnan de Parthenay, klosterföreståndarinnan: frkn. R. Grönberg, Falk; fru Grönberg-Rove; De Montlandry, Maroufle, De Navailles, De Montchevri, De Merignac: hrr Svensson, Ringvall, Stenfelt, Larsson, Svendsen).

Musikaliska akademien. April 7. Soaré af hr Wilh. Stenhammar Beethoven-sonater: A dur, op 2 N:o 2; D moll, op. 31, N:o 2; E moll, op 90; Ass dur, op. 110; — 11. Konsertföreningens 6te konsert. Biträdande solister: fru J. Claussen, hrr Sven Nyblom, Vict. Brandt (flöjt). Dirigent: hr Tor Aulin. 1. A. Bruckner: Symfoni N:o 3, D moll; 2. J. S. Bach: Suite, H moll, för flöjt och stråkorkester; 3. R. Wagner: Scen II ur förspellet till »Götterdämmerung»; — 13. 2:a Populära visafon af fru A. Norrie och hr Sven Scholander.

Vetenskapsakademien. April 14 Konsert af fröken Asta Péra. Biträdande: hr Ax. Runnquist, frk Märtha Ohlson; — 15. Stockholms Allm. Sångföreningens konsert. Dirigent: hr O. Edberg.

Katarina Kyrka. April 16. Konsertföreningens folkkonsert: Biträdande: fru D. Edling. Program: Fr. Berwald: Symfoni, C-dur; Händel: konsert för oboe och ork.; R. Liljefors: »Jungfru Maria» (sång); Jos. Czapek: »Andlig ouvertur».

Den danske sångaren Helge Nissens gästspel, som afslutades d. 6 april, har omnämnts på ett annat ställe i detta nummer. Glucks »Iphigenia i Aulis», som senast upptogs 1897 i februari med fru Hellström, d. v. fröken Thuilin, i titelrollen, har nu för första gången gått öfver den nya operans scen med för öfrigt ny rollbesättning, i det fru Jungstedt (Linden) och frök. Karlsohn efterträds af fru Lindberg och frk Lagergren; hrr Lundqvist, Bratbost, Söderman och Lejdström af hrr Forsell, Nyblom, Sjöberg och Mandahl. Hr Nygren, som förut gaf den thessaliske anföraren, har nu alternerat med hr Strömberg. Fru Hellströms Iphigenia är fortfarande en mönsterprestation,

nu än mera till sång och spel utmärkt, hvilket särdeles framträdde vid det gripande afskedet i sista akten, den gamla operans skönaste nummer. Hr Forsell kunde i röstvälljud ej uppnå hr Lundqvist men utförde med kraftig framställning Agamemnons tragiska roll. Maskeringen var dock väl ungdomlig, och den skägglöse greker-konungen påminde rätt mycket om etioper-konungen i »Aida». Hrr Nyblom och Sjöberg fyllde väl sina platser som Achilles och Kalchas. Fru Lindberg hade i den förtviflade moderns stora scen sin bästa framgång men uppnådde ej företrädarinnan i drottningvärdighet och vokal framställning. Operan gafs, som sist, i Rich. Wagners bearbetning och i sin helhet lyckad till uppsättning och utförande under hr Hennebergs ledning. Men hvarför skulle man ej kunna med denna, äfvensom andra äldre operor, göra strykningar, t. ex. i uteslutande af förekommande upprepningar, hvarigenom operan kunde förkortas och göras mindre trötande?

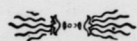
Fröken Svärdröms gästspel har fortsatts, och den omtyckta sångerskan har haft en ny roll såsom Elsa i »Lohengrin», äfven den en behaglig, väl genomtänkt framställning, ehuru hennes Elsa, på grund af vokalt och personligt naturel, blef en något för vek Wagnerfigur. Röstens bestod dock i det hela, hvad styrka beträffar, profvet, och i den stora duetten med Lohengrin i brudgemaket sammansmälte hennes och herr Menzinskys röster ganska vackert. Hr Sjöberg sjöng kung Henriks parti välljudande men ej med samma kraft som hr Sellergren. Såsom Ortrud står fröken Hulting efter fru Jungstedt i dramatisk teckning af Telramunds dämoniska gemål, men röstens räckvidd väl till Hr Forsell är en ypperlig Telramund, som man vet, men behöfde ej använda hela styrkan i sin mäktiga röst för att ändock verka imponerande. »Mignon» med den nya rollbesättningen få vi framdeles yttra oss om; en konsert hindrade att bevista föreställningen med denna.

Den 5:te, och sista, populära matinéen hade ett mycket intressant program. Ruffs symfoni »I skogen», som ej gifvits här på länge, är ett i hög grad underhållande, melodiskt klangskönt och väl instrumenteradt verk. Flöjten spelar i stycket en stor roll och ger illusion åt teckningen af skogens fågelsång. Tschai-kowskys Elegie och Valse (ur den 4-satsiga serenaden) äro behagliga musikstycken, som ofta förekomma på tyska konsertprogram. Mozarts, något gammalmodiga, men vackra, konsertduo för flöjt och harpa, spelades mycket talangfullt af hr Östman och fru Lang. Dvoraks »Rhapsodi» är mycket anslående med sina rytmiskt liffulla nationalmelodier och verkkningsfull instrumentation.

Östermalmsteaterns nyhet, Offenbachbuffan »Advokaten Peronilla» gafs, ehuru ej utan fördelaktigt bedömande,

så få gånger, att vi ej hunno taga notis om densamma. Den följdes snart af gamla kända operetter, såsom ofvan synes. I »Surcouf» har den lifliga, omtyckta sängerskan frk Inga Berentz haft recett och mycket firats af en fullsatt salong. I Lecocqs populära operett »Lille hertigen» har fröken Rosa Grünberg haft stor framgång utfört titelrollen. Södra teaterns nyårs pjäs »Stockholmsluft» har upplefvat 100:de föreställningen och fortfar ännu att gifvas. Af musikpjäser har Dramatiska teatern haft »Äfventyr på fotvandringen», Svenska teatern »Bröllopet på Ulfåsa» på repertoaren.

Hr Wilh. Stenhammars 2:a Beethoven-sonat-afton hade lockat fullt hus. Lifligt bifall följde efter alla sonaterna; också var deras utförande mästertligt. Endast D-moll-sonatens första sats tycktes oss i början återgifven med alltför ritarderadt tempo. — Konserterföreningens senaste och sista säsongkonsert inleddes med Bruckners präktiga D-moll-symfoni, som senast gafs af samma orkester på novemberkonserten förra året och då här omnämndes. Bachs Suite för flöjt och stråk-orkester gafs i mars 1900 af »Svenska musikerföreningen». En nyhet var den stora scenen ur förspellet till Wagners »Götterdämmerung», hvari Brünnhildes Siegfrieds partier återgafvos af fru Claussen och hr Nyblom ganska förtjänstfullt, om än den förstnämnda syntes besvärad af det höga tonläget. För tillfället måste vi inskränka oss till denna flyktiga revy.

Dödsfall inom musik- och operavärlden 1904.

Beck, Johan Nepomuk, utmärkt barytonist och operasångare, f. 5 maj 1828 i Pesth, † i april månad i Wien, hvars hofopera han tillhörde 1853—1885.

Bartholdy, Conrad Johan, dansk komponist, f. 12 mars 1853 på Frijsenborg, † d. 6 dec. i Köpenhamn. Elev af Gebauer i teori och Neupert i pianospel, debuterade han på 1870-talet med originella sånger och pianostycken. År 1883 blef B. kantor vid Matteuskyrkan i Köpenhamn och har dessutom verkat som musiklehrare och sängdirigent. Han har komponerat operorna »Loreley» och »Dyveke», orkester-ouvertyr, sånger för blandad kör, duetter, (»Tanzlied» etc.), sånger, pianostycken etc. och verkat som skriftställare. B. var en af dirigenterna vid nordiska musikfesten under Stockholmsutställningen 1897.

Bergenson-Söderman, Erika Kristina, konsert- och operasångerska, f. 26 juli 1864, † i Stockholm 8 jan. År 1891 gift med operasångaren C. A. Söderman.

Bratbost, Karl Mikael, operasångare, f. 3 mars 1861 å norska gården Bratbost, † d. 1 aug. B. var 1886—87 samt 1893—1902 anställd vid Stockholmsoperan, 1891—93 vid Aug. Lindbergs operasällskap.

Brink, Gustaf Hildor, pianist, från 1882 lärare vid musikkonservatoriet i Stockholm, f. 24 okt. 1858, † här d. 6 april. B. har äfven komponerat pianostycken och utgifvit instruktiv pianomusik. Från 1895 ledamot af Musikal. akademien.

Chappel, Samuel, Arthur, ledare af de ansedda, populära söndags- och måndagskonserterna i London, † derst. vid jultiden, 78 år.

Coenen, Franz, violinvirtuos, f. 26 dec. 1826 i Rotterdam, † i Leiden i början af året. Efter konsertresor på 1850-talet bosatte han sig 1860 i Amsterdam som lärare och blef sedan konservatoriedirektör derstädes. Har komponerat symfonier, kantater, kammarmusik etc.

Dvorák (Dvorschák), Anton, berömd böhmisk komponist, f. 8 sept. 1841 i Mühllhausen, † 1 maj i Prag.

Eckhell, Gottlieb, violinist, f. 12 dec. 1852 i Hernösand, † 23 mars i Newyork. Några år tillhörande hofkapellet i Stockholm.

Günther, Julius, operasångare, sedan sängprofessor vid Stockholms musikkonservatorium (fr. 1858), f. 1 mars 1818 i Göteborg, † härst. 22 mars. Engagerad vid Stockholmsoperan 1838—56, sängmästare vid densamma 1850—62.

Hanslick, Edvard, berömd musikkritiker i Wien, f. 11 sept. 1825 i Prag, † 6 aug. i Baden nära Wien.

Heinze, Gustaf Adolf, klarinettvirtuos, kapellmästare och komponist, f. 1 okt. 1820 i Leipzig, † i febr. i Muiderberg, n. Amsterdam. H. blef 1844 andre kapellmästare i Breslau, 1850 kapellmästare vid tyska operan i Amsterdam och dirigent för musiksällskapet derstädes. Han har komponerat operor, (»Loreley», Breslau, 1846, »Die Ruine von Tharand», Dresden och Leipzig 1849), oratorier, messor, kantater, sånger m. m.

Hol, Richard, populär och produktiv nederländsk tonkonstnär, f. 23 juli 1825 i Amsterdam, † under sommaren i Utrecht, der han 1863 blef stadsmusikdirektör, domkyrkoorganist och direktör för musikskolan. H. har komponerat omkr. 125 verk, operor, symfonier, andlig musik, ballader för soli och kör etc.

Johannesen, Julius, Ernst Christian, f. 28 febr. 1826 i Köpenhamn, † under sommaren i Finland, musikteoretiker och lärare. J. studerade från 1845 vid konservatoriet i Leipzig för Plaidy, Moscheles, Mendelssohn, Gade m. fl. Hemkommen 1848 begagnade han sig strax deretter till Petersburg, der han från 1852 utfödde en konstnärlig och pedagogisk

verksamhet, först privat, men snart officiell som lärare vid Nicolajeffska flickskolan i musikens teori, historia, estetik och pedagogik. På uppmaning af Anton Rubinstein öfvertog han 1867 vid det nybildade statskonservatoriet undervisningen i teori m. m. och blef 1871 inspektor. Som dess direktör vikarierade han 1882—83 för Davidoff och blef Rubinsteins efterträdare såsom sådan 1892. För sjuklighets skull lemnade han denna befattning 1897 och flyttade öfver till Finland.

Johannesen, Karl, violinist, f. i Sarpsborg, (Norge), † 5 dec. i Ledbury, (England) 35 år. Efter konsertresor i Tyskland och Norge konsertmästare i Kristiania och Bergen; studerade sedan för Joachim i Berlin och blef därpå professor i violinteknik vid »Leicester college of music» i England.

Jedliczka, Ernst, D:r, pianolärare, f. 5 juni 1855 i Pultava, † 2 maj i Berlin. J. var 1879—86 pianolärare vid konservatoriet i Moskva, sedan vid privata konservatorier i Berlin.

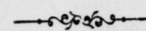
Jürgenson, Peter, ansedd musikförläggare, i Moskva, f. 1836 i Reval, † 2 jan. i Moskva, der han 1861 grundade sin sedan mycket omfattande förläggareaffär och 1867 eget notstickeri. Hans förlager utgjorde företrädesvis verk af ryska komponister (Glinka, Tchaikowsky, Balakirew, Rimsky-Korsakow m. fl.)

Kjellberg, Johan Gustaf, utmärkt klarinettist, lärare i blåsinstrument vid konservatoriet i Stockholm, musikdirektör, f. i Gillberga (Värmland) 13 aug. 1846, † i Stockholm 2 okt.

Krebs-Michalesi, Aloyse, berömd alt-sångerska f. 29 aug. 1826 i Prag, † d. 4 aug. i Dresdens förstad Strehlen. Hon blef gift 1850. En dotter till henne är den utmärkta pianisten Mary Krebs.

Krug, Arnold, pianist, professor och komponist, f. 16 okt. 1849 i Hamburg, † derst. 4 aug. Lärare vid konservatoriet i H. Han har komponerat saker för orkester, körverk, melodiska pianostycken m. m.

(Forts.)

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Glucks »Iphigenia i Aulis» gafs här d. 12 april för 75:te gången. »Iphigenia i Auliden», som operan benämndes vid sitt första framförande, gafs första gången d. 28 dec. 1778 å den af Gustaf III 5 år förut inrättade K. Svenska operan, som då hade sitt hemvist i det s. k. »gamla Bollhuset» vid Slottsbacken, å platsen mellan slottet och nuvarande finska kyrkan. Denna »tragedi-opera», som den kallades, af Du Roulet (»Iphi-

génie en Aulide», efter Racine) gafs i öfversättning af C. Manderström (Christoffer M., den vittre friherren, farfader till den bekante ministern). Musiken af Gluck var lämpad, heter det, till den svenska texten af D. L. Wasenholtz (1 o. 2 akt.) och L. S. Lalin (3 a); baletten var af L. Galodier. Premiären ägde rum »under högtidligheterna vid h. k. h. kronprinsens födelse». Titelrollen utfördes då af den för den svenska operascenen samma år förvärfvade, synnerligen uppburna sängerskan mamsell Marie Louise Baptiste, sedermera fru Marcadet, hvilken jämte sina föräldrar kommit till Sverige med den franska teatertrupp som hitkommit under Adolf Fredriks tid och som under 1750- och 1760 talet gaf föreställningar härstädes. Klytemnestras partsjongs af Operans dåvarande »prima-donna assoluta», fru assessorskan Elisabeth Olin, Agamemnon af Carl Stenborg, Achilles af den berömda Christoffer Karsten, då endast 22 år gammal, samt Calchas och Arcas af två sångare, hvilka liksom Stenborg och fru Olin varit med redan från den svenska operainstitutionens början, Hans Björkman och Anders Nördén.

Från premiären till 4 mars 1782 gafs operan 8 gånger, upptogs sedan i det gustavianska nya operahuset i nov. 1783 och gafs till 1824 i jan. 49 gånger. Då operan i dec. 1878 återupptogs hade den uppförts 68 gånger. Därefter upplefde den mars-april 1896, då fröken Anna Thulin (fru Hellström) debuterade i titelrollen, 3 föreställningar och senast 1897 i febr. 2:ne. De båda sistnämnda åren var rollbesättningen densamma, sålunda: Klytemnestra, Iphigenia, Artemis: fru Jungstedt (Linden), frkn. Thulin, Karlsson; Agamemnon, Achilles, Kalkas, Arkas, Thessal, härföraren: hrr Lundquist, Bratbost, Söderman, C. Lejdström, Nygren. Dessförinnan har på senare tid hufvudrollerna innehaft af följande operaartister: Klytemnestra: fru Michaeli, frk. Hebbe; Iphigenia: fru ar Stenhammar, W. Strandberg; Artemis: frkn. Söhrling (W. Strandberg), Harling, Ek; Agamemnon: hrr Arlberg, Lundqvist, Achilles: Arnoldson, Ödmann; Kalkas: Sandström, Håkanson; Arkas: Håkanson, Sewon.

Förste hofkapellmästaren Conrad Nordqvists fyllde d. 11 april 65 år. På sin födelsedag uppvaktades han af sin chef, öfverintendenten Axel Burén, som personligen framförde sin lyckönskan.

Bland andra hyllningsgärder kunna nämnas en från k. teaterns aktiebolag öfverbringad stor blomstorkorg, fylld med syrener och rosor, samt dessutom ett stort antal privata lyckönskningar i form af blommor, telegram och bref.

Musikaliska akademiens byggnad har alltsedan sin tillkomst varit föremål för anmärkningar med afseende på bl. a. lokalernas anordning och utrymmet. De

vid olika tillfällen under årens lopp vidtagna ändringarna inom byggnaden ha endast ofullständigt kunnat afhjälpa bristerna, som i vissa afseenden blifvit allt kännbarare på den senaste tiden. Akademien har därför vänt sig till k. m:t med begäran om åtgärder för beredande af ökad utrymme åt såväl akademien som dess konservatorium. Behovet i dessa hänseenden anses kunna fyllas endast genom en ombyggnad af huset, och en plan härtill har nu uppgjorts.

Sängsällskapet T. T. gifver påskdagen sin sedvanliga konsert enligt ett omväxlande program. Därvid komma att utföras en del nyheter i manskvartettvägen af Bechgaard, Lie och Hermes m. fl samt »Den flygande holländaren» af Erik Åkerberg med ackompanjemang af två flyglar. Vid denna konsert förekommer ingen solosång vid piano, men får man tillfälle att höra hr Åke Wallgren som solist med körackompanjemang i en ny finsk komposition.

Musikföreningen, som trots det af kända orsaker föranledda afbrottet i sin konsertverksamhet alljämt fortsätter med sina köröfningar efter växlande program ur sin rikhaltiga repertoar, bereddes vid repetitionen d. 6 d:s den angenäma öfverraskningen att få höra den behagliga unga sängerskan signora Labia, som vid pausen under lifligaste bifall föredrog flera sånger af italienska tonsättare, Pergolese, Bossi, Denza med flere.

Konsert förberedes att gifvas i Johannis kyrka torsdagen den 27 april af vikarierande kantorn därstädes Anton Wahlberg med biträde af fröken Ebba Björkbohm, operasångare John Husberg, direktör V. Wiklund samt en större kör, bestående af sångare ur Stockholms musiksällskap.

Musikaliska konstföreningen, hvars utsändning af matrikel och musikalier förut omnämnts, tillkännagifver att nyttillträdande ledamöter få, förutom 1904 års publikation, äfven utvälja åt sig i mån af tillgång en af de på föreningens förlag under de senare åren utgifna publikationerna, nämligen: af Knut Bäck »Tomten», för sång och orkester i klaverutdrag, af Alb. Rubenson »Halte Hulda», soli, kör och orkester, samt symfoniskt intermezzo för orkester, jämväl i klaverutdrag, samt af Anton Andersen symfoni i D-dur för orkester i arrangemang för två pianon.

Årsavgiften är 4 kr. och emottagas anmälningar om inträde i föreningen af sekreteraren, adress Musikaliska akademien.

Borgareskolans sista musikaften för säsongen ägde rum d. 7 d:s i K. F. U. M:s sal. Efter en inledning af dr

Karl Valentin, hvilken som vanligt biträdde med ackompanjemang, utfördes musikprogrammet. De föregående musikaftnarna ha till större delen varit ägnade åt svensk alstring, denna upptog kompositioner från 1700-talet (»Rococo-tiden»), till stor del af utländska kompositörer. Hr Nils Ericsson spelade under mycket bifall en sonat af Tartini och nummer af Nardini och Rameau. Hr Husberg sjöng Naumanns »Ädla skuggor» (jämte en dubbelkvartett) samt Figaros aria »Bedragna männens skara», den senare bisserad. Fröken Hilda Mankell sjöng en aria ur »Figaros bröllop» samt en del nätta visor från 1700-talet af svenska och utländska kompositörer. Slutligen biträdde en dubbelkvartett studentsångare med kända Bellmansnummer. Huset var utsåldt.

Bellmanskören ger under direktör Erik Åkerbergs ledning den sedvanliga vårkonserten Påskdagens afton i Musikaliska akademiens stora sal. De medverkande äro fröken Ebba Björkbohm och hr Gust. Sjöberg.

Anna Norrie och Sven Scholander gifvo nyligen i Köpenhamn sin andra visaf-ton för fullt hus och blefvo mycket firade.

Wilhelm Stenhammars »Gillet på Solhaug» (»Das Fest auf Solhaug»), som kommer att uppföras å k. operan i Berlin efter Humperdincks »Heirat wieder Willen», blir, enligt Berl. Tagbl., nämnda teaters sista nyhet för säsongen.

Östberg-Lundqvist turnén afslutades i första veckan af april med konsert i Gefle. Turnén har i ekonomiskt afseende varit synnerligt lyckosam. Bruttoinkomsten lär nämligen uppgått till 30,000 kr.

Hr Lundqvist är betänkt på att om en vecka ensam anträda en ny turné i öfre Norrland, hvarefter han i midten af maj skall biträda O. D.-kören på en serie konserter i utlandet.

Soaré gafs d. 11 april på Grand Restaurant National till förmån för operakörens enskilda kassa. Soaréen inleddes med en festmarach, spelad af musikanter från ingeniörbataljonens musikkår, hvarpå följde sånger, utförda af teaterns kör. Operasångaren Modest Menzinsky föredrog ukrainska visor och folksånger, och hr John Forsell sjöng »Ballad ur Gustaf Vasas saga» och två sånger af Sjögren. Damer ur teaterns kör föredrogo några kvartetter, en rokokobalett dansades, och musikafdelningen afslutades med några nummer för kör med solo. Sist följde dans. Salen var fullsatt.

Operasångaren Carl Lejdström gästar för närvarande Stockholm. Hr Lejdström är från den 1 september innevarande år engagerad vid Stadtteatern i Frankfurt am Main, där han i förra

månaden sjöng Wotans parti i »Val-kyrian». Han erhöjll mycket beröm af kritiken för sin ståtliga apparition, sin vackra röst och vördadt föredrag. Anmärkningar gjordes däremot angående röstens omfång och den tyska textens uttal. Hr L. har dock, som bekant, förut sjungit i Bayreuth.

Fröken Tora Hwass i London. Vår i London bosatta landsmaninna, pianisten fröken Tora Hwass, gaf den 30 mars en konsert i Aeolian Hall i London. Times för den 1 d:s yttrar sig om konserten sålunda: »Fröken Tora Hwass vann redan för några år sedan ansedd ställning här såsom en artistisk och pietetsfull pianist. Dock torde hennes förmåga ha varit en öfverraskning för många af de vid hennes konsert närvarande, därvid Beethovens sonat op. 110 var det förnämsta verk hon utförde. Den blef ypperligt återgifven, utan affektion och öfverdrift, med aldrig felande intelligens och teknisk skicklighet.»

Från våra grannland.

Kristiania. April 1—15. Nationalteatern har af pjäser med musik under denna tid endast uppfört »Fossegrimen». Konserterna ha, märkvärdigt nog, varit så godt som inga under förra hälften af april. D. 15 gafs dock af Hildur Andersen med Langes kvartett (hrr O. Gustavson) Løvberg, Leif Halvorsen och Lyngås) 3:e kammarmusiksoarén, hvars program upptog: 1. Dvorák: Pianokvintett A-dur; 2. Svendsen: Oktett för 4 violiner, 2 altvioler och 2 violonceller.

Helsingfors. Mars 29—April 14. Svenske teatern har fortsatt med uppförandet af »Pelléas och Melisande» (musik af J. Sibelius) och å Finska teatern har »Die Walküre» uppförts d. 3, 5, 7, 10, 12, 14 april. Vid första föreställningen hedrades dirigenten Armas Järnefelt med en präktig lagerkrans. Herr Järnefelt har förfört förberedt uppförandet af Wagner-dramat med föredrag om detsamma. Filharm. Sällskapet har d. 2 och 9 april gifvit 15:e och 16:e folkkonserten. D. 8 april gafs af operaorkestern en symfonikonsert under kapellm. José Eibenschütz' direktion, då programmet upptog: 1. Tschajowsky: Sinfonie pathétique; 2. R. Wagner: Vorspiel und Liebestod ur »Tristan och Isolde»; 3. Liszt: »Les Préludes», symfonisk dikt. En konsert har gifvits af barytonsångaren Juho Kröger i universitetssalen med biträde af hr O. Merikanto. De populära konserterna af filharmoniska orkestern i Societetshuset ha fortgått som vanligt; en af dem har dirigerats af kapellm. Eibenschütz Violoncellisten Ossian Fohström har återkommit till hemlandet efter att ha med mycken framgång konserterat i ett antal städer i England och Skott-

land samt der äfven medverkat vid kammarmusikkonserter.

Köpenhamn. April 1—13. Kgl. Teaterns spellista har af musikpjäser denna tid upptagit Wagners »Ragnarök» och »Siegfried» samt vidare »Aprilnarrarne» och balletterna »Sylfiden», »Brudfärden i Hardanger» och »Lifjägarna på Amager». D. 2 april firades å teatern en minnesfest för H. C. Andersen, först kl. 4.30, då programmet upptog: 1. Prolog af P. Hansen (framsagd af fru Hennings), 2. »Den nye Barselstue» och operan »Liden Kirsten» (båda af Andersen); kl. 7.30 1. H. C. Andersen, festuvertyr af Fini Henriques; 2. Festtal, hållet af fil. dr. Vilh. Andersen; 3. »Ole Lukøje», äfventyrskomedi i 3 akter af H. C. Andersen (första gång) — På Fredriksbergs operett-teater har »Madame Scerry» uppleft 50:de föreställningen; äfven »Flagermusen» har der gifvits. D. 1. april gafs konsert af den berömda pianisten Alfred Reisenauer. Den 20:e Palæ-konserten, d. 9 april utgjorde afslutning på 10:de säsongen under hr Joach. Andersens direktion; Det var en Wagner-konsert med biträde af operasångerskan Thyra Larsén och programmet upptog: 1. En Faust-uvertyr; 2. Siegfriedidyll; 2. Elsas dröm ur Lohengrin»; 4. Långfredagsandakt ur »Parsifal»; 5. Elisabeths aria ur »Tannhäuser»; 6. Förspel till »Lohengrin».

Den 4 april konserterade frök. Lola de Padilla med biträde af Emil Sjögren, som uppehåller sig här i och för konserterande, samt franske violinisten André Mangeot och fru Börge Janssen, (ackomp.). För fullt hus gafs d. 10 april en visafton af fru Norrie och hr Sven Scholander. 3:je abonnemangsoarén för kammarmusik under hr Wolfg. Hansens (pianist) direktion, med violinkvartetten Schörning, Marke, Hoeberg, Hegner gafs d. 7. Programmet upptog: 1. Brahms: Pianokvartett op. 25 G-moll, op. 25: J. Raff: Trio. op. 112, G-d; Schubert: Kvintett op. 114. Ett par dagar förut konserterade Björvig-kvartetten med biträde af sångaren Vilh. Michelsen, hvarvid utfördes: 1. Ludolf Nielsen: Kvartett nr 2, C-moll; 2. Brahms: sänger; 3. Schubert: kvartett, D-m. Konserter ha för öfrigt gifvits af konsertsångerskorna Agnes Wiener och Paula Herreborg samt violinisten Max Schüler.

Från andra land.

Paris. På Théâtre Sarah Bernhardt skall från 9 maj till 12 juni under Sonzogno, den bekante musikförläggarens, ledning en italiensk operasång föranstaltas. Med undantag af Rossini »Barberaren» komma endast ungtalienska verk att utföras. Bland sångarne befinna sig de förnämsta namn och orkestern dirigeras af Campanini.

Aino Ackté, som d. 6 april uppträdde å hofoperan i Dresden som Elisabeth i »Tannhäuser» och entusiastiskt hylades af publiken i den fullsatta salongen, sjöng där sedan Margaretas parti i »Faust» och reste därefter hem till Helsingfors, för att medverka vid de berämda »Lohengrin»-föreställningarna därstädes.

I maj skall den celebra konstnärinnan å k. operan i Berlin uppträda som Elsa i »Lohengrin» och Margareta i »Faust».

Det torde vara i det närmaste afgjort att hon äfven i vinter kommer att uppträda å Metropolitan Opera i Newyork.

Charlotte Wiehe-Berény började d. 13 april ett gästspel i Frankfurt a/M. och rönt, som vanligt, kolossal framgång. Frankf. Zeit. skrifver bl. a. om den danska konstnärinnan: »Hon är visserligen född danska, men har firat stora triumfer på den franska scenen. Och den som såg henne i går skall lätt förstå detta, ty hon är helt enkelt förtjusande. Att man ej kan åtskilja henne från en infödd parisiska, är det minst väsentliga. Att hon är utomordentligt intagande i fråga om hela sitt yttre, sitt ansikte, sin figur — å, hvilken figur! — det är redan mycket. Men det är icke allt, ty till alla dessa utmärkta egenskaper kommer att fru Wiehe är en stor konstnärinna.»

Mischa Elman, den lille fenomenale violinisten, har nu äfven uppträdt i Paris och i la Salle d'Athènes därstädes framkallat en »véritable délire» hos publiken. Och kritiken finner knappast ord för att uttrycka sin förtjusning!

Geraldine Farrar sjöng d. 4 mars i den förut omnämnda »Faust»-trilogien å teatern i Monte Carlo, Margaretas parti i Gounods »Faust». Hon hänförde därvid, heter det, »genom sin sköna stämma, sin ungdom och sitt oskuldsfulla behag». Faust framställdes likaledes förträffligt af hr Rousse-lière och Mefistofeles fullt acceptabelt af hr Chaliapine, en framstående italiensk bassångare, som för första gången sjöng partiet på franska språket.

»La Cabrera» (»Getvaktarskan»), Gabriel Duponts bekanta, prishelönda 1 akts opera, håller nu på att göra sin rund öfver Europas operascener. Hon är hittills uppförd i Milano, Budapest och Warschau och skall i en nära framtid gifvas i Rom, Neapel, Turin, Odessa, Lissabon, Prag, Stuttgart, Dresden, Wien samt i Paris på Opéra Comique.

»The Apostles», Edward Elgars senaste oratorium, uppfördes nyligen i Queens Hall i London af Körsångföreningen därstädes. Det gjorde ännu större lycka än tonsättarens föregående oratorium »The dream of Gerontius».

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 25:te årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1905 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln*, å posten och tidningskontor. *I landsorten* prenumereras bäst å *posten*.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

OBS. Porträtter med biografier i N:o 1: *Adolf Lindgren. — Fr. Vult von Steijern. — Georges Beer*; N:o 2: *Wilh. Kienzl. — Mischa Elman*; N:o 3: *Ellen Beck. — Agga Fritsche*; N:o 4: *Christian Sinding*; N:o 5: *Märtha Ohlson. — Valborg Svärdström* (som Jolantha); N:o 6: *Hugo Alfvén. — Lola Artôt de Padilla*; N:o 7: *Manuel Garcia. — Joseph Czapek*;

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897
ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

Albumblad.

5 melodiska tonstycken
af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — *Prisbelönt musikbilaga* — finnes till salu å 1 kr. å Svensk Musiktidnings expedition.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

PIANO LEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97. Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Eleganta Permar

till *Svensk Musiktidning* finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönischs världsberömda Flyglar och Pianinos.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Häft. 3 kr., i pappband 3:50, cloth-band 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkliga vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Till salu.

En god Violoncell

af Johan Öberg från 1700-talet. Närmare meddelar Magn. Engzelius, Särna. (G. 5933)

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

INNEHÅLL:

Helge Nissen (med porträtt) — H. C. Andersen och musiken (med porträtt) — En dyr not i Glucks »Alceste» — Musikbref från Göteborg af H. t. — Musikpressen — Litteratur — Följetong: Kompositioner och djur (forts. o. slut) — Från scenen och konsertsalen — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1904 — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land — Annonser.